

CONGRESUL AUTORITĂȚILOR LOCALE DIN MOLDOVA
str. Columna 106 A, Chișinău, Republica Moldova (secretariat)
tel: 22-35-09, Fax: 22-35-29, mob. 079588547, info@calm.md, www.calm.md

Nr.241 din 13 august 2025

Ministerul Energiei
secretariat@energie.gov.md
sandu.oprea@energie.gov.md

copie:
Cancelaria de Stat
cancelaria@gov.md

AVIZ

repetat II la proiectul de lege privind declararea utilității publice pentru lucrările de interes național de construcție a 4 conducte de transport al gazelor naturale, pe direcțiile: râul Prut-SMG Ungheni-PMG Todirești, Centura mun. Chișinău, Cimișlia-Hâncești și Ungheni-Bălți-Drochia (număr unic 197/MEn/2025)

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat adresarea Ministerului Energiei al Republicii Moldova nr. 07-2079 din 06.08.2025, privind promovarea spre expertizare a proiectului de lege privind declararea utilității publice pentru lucrările de interes național de construcție a 4 conducte de transport al gazelor naturale, pe direcțiile: râul Prut-SMG Ungheni-PMG Todirești, Centura mun. Chișinău, Cimișlia-Hâncești și Ungheni-Bălți-Drochia (număr unic 197/MEn/2025), în continuare – proiectul, și expune următoarele obiecții.

1. Art.3 lit. c) din proiect contravine principiilor constituționale ale autonomiei locale și a inviolabilității proprietății (Obiecte ale exproprierii: Pentru bunurile imobile proprietate publică a statului sau a unităților administrativ-teritoriale necesare realizării lucrărilor prevăzute la art. 2, dreptul de folosință se exercită cu titlu gratuit, prin efectul legii, în condițiile art. 74 alin. (1) și alin. (1¹) din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale).

Constituția Republicii Moldova recunoaște și protejează în egală măsură proprietatea statului, a unităților administrativ-teritoriale și proprietatea privată. Dreptul de folosință asupra bunurilor unităților administrativ-teritoriale este un atribut al dreptului de proprietate.

Prin urmare, **impunerea prin proiect a exproprierii folosinței bunurilor imobile proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale cu titlu gratuit este o încălcare a Constituției Republicii Moldova**, și anume:

Art. 46 alin. (2): „Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire”;

Art. 127: „(1) Statul ocrotește proprietatea.

(2) Statul garantează realizarea dreptului de proprietate în formele solicitate de titular, dacă acestea nu vin în contradicție cu interesele societății.

(3) Proprietatea publică aparține statului sau unităților administrativ-teritoriale”;

Art. 109: „(1) Administrația publică în unitățile administrativ-teritoriale se întemeiază pe principiile autonomiei locale, ale descentralizării serviciilor publice, ale eligibilității autorităților administrației publice locale și ale consultării cetățenilor în problemele locale de interes deosebit.

(2) Autonomia privește atât organizarea și funcționarea administrației publice locale, cât și gestiunea colectivităților pe care le reprezintă”.

În aceste temeuri este necesară reformularea tuturor normelor proiectului care stabilesc „exproprierea folosinței bunurilor imobile proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale cu titlu gratuit”. Proiectul poate prevedea doar solicitarea sau recomandarea ca autoritățile administrației publice locale să scutească expropriatorul de plățile „pentru folosința temporară a bunurilor imobile proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale în scopul de utilitate publică”.

2. În Art. 14 ((1) Prin efectul prezentei legi, S.R.L. „Vestmoldtransgaz” sau succesorul său în drepturi și obligații beneficiază, cu titlu gratuit, de dreptul de folosință legal constituit asupra bunurilor imobile expropriate, după cum urmează: (2) Dreptul de folosință prevăzut la alin. (1) nu afectează regimul juridic al proprietății terenurilor respective, care rămân în proprietatea statului sau a **autorităților administrației publice locale**, după caz, și se exercită în limitele necesare desfășurării obiectivelor prevăzute la art. 2):

textul „autorităților administrației publice locale” necesită a se substitui cu textul cu următorul cuprins: „unităților administrativ-teritoriale”. Proprietatea aparține unităților administrativ-teritoriale, iar autoritățile administrației publice locale acționează în numele titularului dreptului.

CALM consideră că pentru promovarea proiectului este necesară aducerea acestuia în conformitate cu statuările constituționale.

Cu respect,

Viorel FURDUI

Director Executiv al CALM

Ex.: Igor Cristal, expert CALM